

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXII.

Celovec, 21. rožnika 1913.

Št. 25.

Dne 29. junija 1913 bo za vas Rožane

veliki cerkveni in narodni praznik!

Slovenska krščansko - socijalna zveza priredi ta dan v Svečah v Rožu veliko

Einspielerjevo slavnost

ter praznujemo obenem

Konstantinov jubilej.

Spored za dan 29. junija:

Ob 6. uri: Tiha sveta maša z blagoslovom v farni cerkvi v Svečah. Najsvetejše ostanje izpostavljeno do pol 9. ure, med tem tihe svete maše.

Ob pol 9. uri: Procesija z Najsvetejšim.

Ob 9. uri: Pontifikalna maša s pridigo. (Pridiguje č. gospod župnik Jožef Svaton; sveto mašo daruje milostljivi gospod prošt Gregor Einspieler.)

Po službi božji

veliki ljudski tabor

na vrtu Adamove gostilne.

I. govor: Andrej Einspieler, ponos koroških Slovencev. (Govori č. g. msgr. V. Podgorc.)

Odmor za kosilo.

Popoldne po blagoslovu: Nastop koroških Orlov na istem prostoru.

II. govor: Konstantinov jubilej. (G. poslanec Franc Grafenauer.)

III. govor: Gojimo katoliško zavest v naših organizacijah posebno na evharistični podlagi. (G. Ivan Žel.)

Dragi Rožani! Slovenska krščansko-socijalna zveza vas vabi: Prihitite ta dan v Sveče! Častili bomo največjega sina sloven-

skega Korotana. Slovenski Rož nam ga je dal in v Rožu ga hočemo proslaviti.

100 let je preteklo, odkar je tekla njegova zibelka, in 25 let je od dneva, ko je zatisnil svoje trudapolne oči.

Katoliška cerkev pa obhaja to leto obenem

Konstantinov jubilej.

1600 let je namreč preteklo, da je cesar Konstantin rešil katoliško cerkev pred krutimi pogani. Premagal jih je v znamenju križa.

Sveti oče v Rimu so razpisali popolen odpustek za vernike, ki prejmejo svete zakramente na ta namen.

Slovinci! Ta Konstantinov jubilej hoče praznovati Zveza ta dan za cel Rož. Zato so verniki, posebno mladina, povabljeni k sv. zakramentom.

Orli bodo stali na častni straži pred Najsvetejšim v cerkvi in pri procesiji.

Slovenska krščansko - socijalna zveza.

Strah in zloba.

(Piše g. poslanec Grafenauer.)

Zakaj so ustanovljene požarne brambe? Kaj je njihov namen? To vprašanje mi sili v pero, dasiravno se bo marsikateremu bralcu to vprašanje zdelo nepotrebno, ali celo abotno. A, le počasi v klanc! Mi živimo na Koroškem in to veliko pomeni. Na Koroškem ima hudič žegen. Godbo oskrbujejo nemškonacionalni paše, boben pa nosijo in bijejo vladni organi. Plešejo pa slovenski poturki in poturice — nemčurji in nemčurke. Opisati in razsoditi, kateri muzikalni instrument temu ali onemu nemško narodnemu godcu pripada, je težavno, ker svoje vloge menjavajo po potrebi. Tako na primer celovski župan dr. Metnic pritiska danes na prve gosli, jutri pa obesi pošev čez prsi veliki »bombardon«. Edini pro-

fesor Angerer se ne more ločiti od svoje, njemu lastne »trobente«. Tako je!

A zakaj vse to pripovedujem? Zato, ker je nemško - narodna muzikalna banda na Koroškem tudi oddelek evropskega koncerta, kateri oddelek reproducira (izvaja) in pri vsaki priliki gode, trobi in tuli ono »najvišjo« nemško pesem, katere besedilo se glasi: »Die Slaven pohrusten!« Koroški oddelek tega koncerta pozna namreč samo eno noto in ta nota je: **Nemštvo!** Nemštvo na vesoljnem svetu, nemštvo tudi v nebesih! Nemški malik Bismark izrazil se je svojčas v nemškem (pruskem) državnem zboru sledeče: »Mi Nemci se bojimo Boga tu gori, a sicer nikogar na svetu!« A jaz sem prepričan: Ko bi nemški nacionalci na Koroškem upali si domišljati, da Bog ne govori »Nur deutsch« (samo nemški), mu napovedo prvi dan vojsko, ali bi ga pa skušali germanizirati; kajti oni se bojijo ne le Boga, ampak tudi Slovanov. Pravični se Boga ne boji, ampak ga ljubi.

Nemci bodo že vedeli, zakaj se Boga bojijo. To vemo pa tudi Jugoslovani in posebno mi, koroški Slovenci. Vemo pa tudi, da je nemška korajža sama baharija. — »Dem Deutschen ist in seinem Leben die Prahlerei gegeben.« Strah, grozen strah imajo Nemci pred nami Slovani. Da se pa ta strah zmanjša in se jim srce vsaj nekoliko ohladi, zato morajo stopiti v nemško-narodno službo tudi požarne brambe v slovenskem delu koroške dežele. Preden to dokažem, hočem izraziti svoje mnenje na uvodni stavek mojih izvajanj. Zakaj so ustanovljene požarne brambe? Požarne brambe so ustanovljene bližnjemu v pomoč. One so človekoljubna društva; društva, v katerih bi ne smelo imeti prostora ne politično, ne narodno in tudi ne versko nasprotstvo in naziranje družstvenih udov. Njih namen je: Pomoč bližnjemu v vsaki sili, posebno pa ob nesreči požara in povodnji. To je blagi in glavni namen požarnih bram. Kdor torej izkuša izrabljati požarne brambe v kak sebičen namen, je

Podlistek.

Nesrečni Šime.

(Resnična zgodba iz vasi. — Spisal Iv. M.)

(Konec.)

»Zavržen prokletnik sem,« je tožil žalosten sam sebi, stiskal je pesti in škripal z zobmi . . . »Čakaj, ti stavec plešasti, jaz ti pokažem!« Zažugal je s pestjo proti Klančnikovi hiši. »Veliko hudega si mi že storil. Dal si me takrat žandarjem, ki so me toliko časa vlačili po smrdljivih ječah. Pretepal si me zadnjikrat v hlevu, pretepal si me zopet danes, in sedaj me hočeš dati še v norišnico ali pa žandarjem! Jaz pa ti pokažem, stavec, da boš vedel kdo je Šime!«

Tako se je jezil Šime za plotom. Stiskal je pesti, klel in žugal proti Klančniku, dokler ga ni omamil spanec . . .

Ko pa se je naredila črna noč, je stal Šime v Klančnikovem hlevu za vrati, držeč v roki dolg kuhinjski nož . . . Čakal je Klančnika, ko pride pogledat po živini ali zapirati hlevna vrata. Zločinski naklep se je porodil danes v Šimetovem srcu. Maščevanje in krvava osveta mu je rojila po glavi. »Zakaj bi se pustil od ljudi vedno trpinčiti in preganjati!« mu je govoril notranji glas.

»Maščuj se, saj si močan, pokaži sovražnim ljudem, da se jih nič več ne bojiš, ampak da se morajo bati oni tebe, Šime!«

Neizmerno sovraštvo mu je vstajalo v srcu. Zlobnost in divja jeza mu je sevala iz oči. Neusmiljen je bil Šime in neizprosen. Kot pijan razbojnik je čakal na plen . . .

Začuli so se koraki . . . Šime je stisnil v roki nož in divje zaškripal z zobmi . . .

Zdajci pa stopi v hlev gospodar z leščerbo v roki. Do sredine hleva je prišel, ko plane Šime za njim.

»Ha — stari sivec — kdo bo šel v norišnico!« zakriči Šime pretrgano in mu spleza na hrbet. Še predno se je utegnil prestrašeni Klančnik okreniti, zavihti Šime nož in mu ga porine v glavo . . . Obupno zaječi Klančnik in se zvrne po tleh . . .

»Huuu — kri! — Hu-hu!« zatuli Šime z divjim glasom. Sklone se h Klančniku, mu pogleda sovražno v krvav obraz, ugasne na tleh ležečo leščerbo in zbeži iz hleva . . .

Bežal je dolgo . . . Vedno dalje so ga nesle trudne noge . . . Padel je čez ostro kamenje, opraskal se na trnju in grmovju, in ves je bil že krvav in raztrgan . . . Šele v gozdu, daleč za vasjo, nad železnično progo, se ustavi in zvali pod črno smreko . . .

Dolgo je ležal na mestu, ni se ganil nikamor . . .

Nočna sova se je oglasila v tihem gozdu.

»Zdaj je končano vse,« mu je očitajoče govoril motranji glas. »Jutri pridejo orožniki, vklenejo te in odpeljejo po prašni cesti . . . Zapro te v temne ječe, še v temnejše in strašnejše kot so te takrat . . . Mučili te bodo dolgo, dolgo in ne bodo te izpustili nikdar več. — Konec je tvoje bedne prostosti in lenuharskega postopanja . . .«

»Če bi imel pri sebi nož,« je govoril zmedeno sam pri sebi, »bi si odrezal trto, močno in debelo trto, tako, da bi je ne mogel prerezati nikdo . . . Potem bi odrezal še eno manjšo trto, obe bi zvezal skupaj in ju privezal na to-le vejo . . .«

Noč se je nagibala. Na vzhodu se je svetilo nebo in ptiči so se prebujali in se oglašali v grmovju . . .

Zdaj se pa začuje iz daljave močno pihanje brzovlaka . . .

»Ha, sedaj je pa čas!« zavpije Šime nankrat in plane kvišku. V glavo mu je padla zlobna misel, ki se porodi le v zakrknjeni duši, ki se porodi le v obupanem, tolažbe potrebnem srcu. Vse moči je zbral Šime, zagnal se skozi grmovje po rebri navzdol na železnično progo in se vrgel — čez tir — — — — —

zlobnež! In v tak sebičen, strankarsk, ob-sodbe vreden namen izkorišča sloven-ske požarne brambe na Koroškem — Nemeč-bahač. Slovenskih požarnih bramb na Koroškem Nemci sploh nočejo poznati in priznati, in če so ustanovljene tudi v pristno slovenskih krajih. Žalibog ojačuje Nemece v tej svoji trditvi dejstvo, ker prevladuje v mnogih slovenskih požarnih brambah mnenje, da se da kaka nesreča odvrniti edino le na podlagi nemške komande. Po jeziku komande pa sodijo Nemci — vso požarno brambo, in imajo kot Nemci tudi prav. Kdor hoče ostati sluga, nikdar ne bo gospod! Koroški Slovenci pa v mnogih zadevah Nemcem naravnost usiljujejo svoje hlapčevanje. »Gaupman« pri takih požarnih brambah je ali kak nemčurski učitelj ali kak »tajčfrajhajtlich gecinter« Slovenec ali pa kak »Rekrutendrechler«. So častne izjeme, a malo jih je. In ob času kakršnihkoli narodnih ali političnih bojov so udje takih požarnih bramb zanesljivo, za vse pripravno orodje v rokah naših narodnih nasprotnikov, s katerim lahko ravnaajo kakor se jim zljubi.

Take in podobne posle opravlja veliko število nemčurskih požarnih bramb in pomaga razdirati in pokončavati slovensko našo domovino, namesto da bi tudi v teh slučajih gasilo požar in reševalo premoženje svoje in sosedovo. Namen požarnih bramb je sicer blag in koristen, njih današnji pomen pa je coklja, skatero se slovenski jezik ubija. Saj na Koroškem se ne ustanovi nobena več, ako ne služi nemško narodnim zvižajam. S tako zvižajo, polno nemške zlobe, je pricapljal v zadnjem času celo nemški »Schulverein« (nemško šolsko društvo) pred načelnike slovenskih požarnih bramb, da bi blagovolili darovati iz društvene blagajne kak prispevek za nemško majevost slavnost.

Dotična prošnja, datirana z Dunaja, 21. sušca t. l., naglašja, da se bo (ali se je) ta slavnost vršila v proslavo onega junaštva, katero je rešilo pred sto leti nemško ljudstvo izpod tujega jarma (Napoleonovega). Nemški narod se pri vsaki priložnosti baha s svojo bogatijo — »nemški Schulverein«, to nam Slovincem skrajno škodljivo in sovražno društvo, pa berači za novce pri slovenskih požarnih brambah! To ni več predrznost, to je zloba! Slovenske požarne brambe izkoriščajo za nemški nacionalizem!

Kljub vsemu temu pa nikakor ni izključeno, da je kaka nemčurska požarna bramba na Koroškem pomnožila našo narodno sramoto s prispevkom za to skrajno nemško-narodno slavnost, dasiravno bi ne spadalo to v delokrog požarnih bramb. A figa se briga na Koroškem za postave, če je dejanje Nemcem v prid. Resnici na ljubo pa bodi tu povedano, da ni nemško junaštvo premagalo pri Lipsiji

Pogreba ni bilo . . . Nekaj raztresenih udov njegovega trupla je zbral Kočir in jih zagrebel v blagoslovljeno zemljo na pokopališču . . . Žalovali ljudje niso za njim, strah jih je bilo in groza ob večernih urah, ko so govorili, da straši po vasi. Mraz jih je pretresel in križali so se, ako je omenil kdo nesrečnega Šimeta . . . Le Kočirja je tiščalo nekaj v prsih, da je bil žalosten in potr. Z bridkostjo je premišljeval njegovo usodo. Zakaj je moral biti njegov otrok tako nesrečen? Zakaj je bilo tako bedno njegovo življenje, tako grozna njegova smrt? Ker je bil prokletnik, zapisan neizprosni usodi . . . Ni bil rojen, da bi užival dobrote in sladkosti tega sveta, njemu je bila dodeljena le revščina in nesreča, le grenka kupa trpljenja, in izpiti je moral to kupo do dna . . . Zavist in sovraštvo ga je spremljalo skozi bridko življenje, ki ga je končal v brezupu in zakrknjenosti na tako grozen način . . .

Žalostna je duša ob spominu na tako življenje, tem bridkeje pa je misliti na tako brezupen konec . . .

* * *

Klančnik je pa dobil v glavo le rano, ki ni bila nevarna. Čez nekoliko tednov je že vstal iz postelje zdrav in krepak.

(Leipzig) Napoleonovih čet — zmago so takrat odločili ruski kozaki. Ti so Napoleona premagali in razpršili njegove čete. A kaj je Nemcem za resnico — baharija je pri njih glavna stvar.

Važna za naše nemčurje in Tomaže pa je sledeča izjava omenjene prošnje nemškega Schulvereina: »Nemški Schulverein dela za ves nemški narod in je na podporo celega nemškega ljudstva navezan.« — Podpora nemčurjev torej odklanja! Za Slovence — hvala Bogu — ne skrbi, pač pa je vesel, če kakega slovenskega otroka požre in še bolj se veseli, če kako šolo na slovenskem Koroškem v svoje krepilje spravi. Pomočnike za to rabljevo delo najde v slovenskih nemčurjih in omahljivcih, kateri so pripravljeni, mu za vsak Judežev groš, ki jim ga podari za izdajstvo Slovencev nemški Schulverein, priseči večno udanost in zvestobo.

Ta izjava nemškega Schulvereina je pa za delovanje slovenskih Judežev, katerih se nahaja največ v javnih uradih in korporacijah, tudi zaraditega jako značilna, ker jasno kaže vso njihovo hudobijo in breznačajnost, s katero delajo na pokop koroških Slovencev zato, da si napolnijo enkrat v mesecu vsaj svoj nikdar siti želodec. Vrhunec zlobe, kakršne je le nemški nacionallec zmožen, pa vsebuje v omenjenem listu nemškega Schulvereina sledeči odstavek: »Uspehi njihovih bratskih narodov na Balkanu so samozavest Slovanov izdatno povzdignili in narodna nasprotstva v skrb vzbujajoči meri poostriili. Slovansko gibanje pa se ne obrača samo proti Nemcem, ampak obrača se tudi proti obstoju Avstrije, in časniki prinašajo skoraj dannadan poročila iz vseslovenskega tabora, katera opravičujejo strah, da tam veleizdajstvo bujno žene v klasje.« Nimam in ne najdem besed, da bi bile primerne za odgovor na tako zlobno, ničvredno, podlo nemškonarodno laž! Rečem samo to-le: Iz samih svetnikov sicer ne obstoji slovanski narod; so v njem tudi prenapeti duhovi. A tak pa namist, kakršen je bil nemški Redl, se v slovanskem narodu dosihmal še ni našel.

Potepija!

Povedale so se nam neverjetne reči! Naš deželni odbor namreč daje vsako leto 4—5000 kron obrtnikom - mojstrom podpore, posebno onim, ki imajo učence-vajence. Zatrjuje se nam pa, da se je naš deželni odbor načeloma postavil na to stališče, da to podporo (100—300 kron enemu na leto) daje le nemškim mojstrom in le tistim mojstrom, ki imajo samo nemške učence, ali pa se pismeno zavežejo, da bodo dobile nemške trgovske učence. Tako hočejo Celovec in okolico ponemčiti. Škandal!

Slavni deželni odbor pa pozivljamo, da nam stvar takoj pojasni!

Nemškutarski polom v Pokrčah.

V konkurz je prišla znana podomače Mežnarjeva gostilna s posestvom vred. Kakor znano, je dosedanji posestnik, Adam Sihler, celih osemnajst let kot župan zvonil veliki zvon nemčurstva v pokrški občini. »Kan pfofen und kan bindišen,« to je bilo njegovo geslo. In v teh osemnajstih letih je zažupanil celih 10.000 kron, reci in piši: desetisoč kron občinskega denarja. »Freie Stimmen« in »Bauernzeitung«, zakaj pa tako presneto in pobožno molčita o tej smrdljivi zadevi? »Štajerc«, halo! Molčite, kot da bi bili v cerkvi! Vsaj odkašljajte se malo! Uradno je primanjkljaj dokazan in posestvo, premoženje njegovo, ne more pokriti vsega. Žalosten konec Sihlerjeve slave in oblastnosti njegovih otrok! Pomilovanja vredni so le tisti poroki, katere je z zvižajo in lažmi oslepil, da so se s podpisi in svojim imetjem zavezali, da stojijo dobri za vsak primanjkljaj v občinski blagajni.

Za danes priobčimo samo to. Zanimivega gradiva iz časa Sihlerjevega županovanja pa imamo še na cente. S posebnim zanimanjem ali pa tudi ne — je opazoval tudi dr. Metnitz nelepi polom svojega adjutanta v pokrški občini.

Če bi se kdo zanimal za nakup posestva in gostilne, naj se požuri. Postaja je taka, da je ni enake blizu. Vsak, le količkaj podjeten in varčen kupec mora priti do premoženja. Prodati se sme seve le z dovoljenjem c. kr. okrajnega sodišča. Kdaj bo končno, če se prej ne proda, prišlo do bobna, bomo priobčili pravočasno.

Na Balkanu.

Kako bo Srbija proslavila osvobojenje Kosovega.

Na Vidovo, 28. junija 1389 je bila srbska vojska premagana od Turkov na Kosovem polju. Padel je car Lazar, padel srbski junak Miloš Obilić, ki ga opeva tako lepo srbska narodna pesem; na Kosovem polju, ki je bilo od tedaj do zadnje osvobodilne vojske na Balkanu turška pokrajina, so trohnele kosti padlih Srbov, na Kosovem polju je grob nekdanje mogočne, velike Srbije. Srbski narod tega ni pozabil. Žalostna zgodovina Srbije se je ohranila v srbskem ljudstvu do današnjega dne, in ni ga Srba, ki bi ga ne bil bolel poraz na Kosovem. Tako živ je na primer pri Črnogorcih ta spomin, da v znak žalovanja še dandanes nosijo — črne čepice. Kaj podobnega bi pač zaman iskali v svetovni zgodovini. Tudi Slovenci imamo svojo zgodovino, in najslavnejšo ravno koroški Slovenci, toda ta zgodovina — ne živi več v ljudstvu. Zatrli nam jo je Nemeč — v šoli, ker v srcih naroda živeča slavna zgodovina je največja ovira za raznarodovanje (za ponemčevanje).

Osvobojenje Kosovega polja iz turškega jarma bodo Srbi na najslavesnejši način proslavili, kakor poroča »Slovenec«. Na Vidovo se bodo po celi Srbiji opravičale svete maše zadušnice za padle vojake. Glavna božja služba bo v samostanu v Gračanici na Kosovem, ki se je bo udeležil prestolonaslednik Aleksander. Prihodnje leto bodo obhajali glavno slavnost, ki bo trajala pet dni. Udeležili se je bodo kralj, prestolonaslednik, vlada, armada itd. Kralj Peter bo sam položil na kraju, kjer je padel v boju car Lazar, temeljni kamen veliki kosovski cerkvi. To bo najveličastnejša cerkev na celem slovanskem jugu in jo bo zgradila srbska vlada. Po službi božji bo 300 pravoslavni duhovnikov blagoslovido celo Kosovo polje. Pri tej priložnosti bo na Kosovem velik jugoslovanski sokolski zlet.

Najzanimivejša pa bo uprizoritev kosovske bitke, kakor se je vršila leta 1389. Dve srbski diviziji bosta izvajali bitko na istem mestu in z isto razvrstitvijo, kakor se je v resnici bila. Kralj Peter namerava tudi položiti temelj novemu velikemu mestu, ki bo dobilo ime Kosovo. Mesto bi se zgradilo tam, kjer se je vršil najhujši boj.

Bolgarija in Srbija sledita pozivu ruskega carja.

Brzjavu ruskega carja na srbskega kralja in bolgarskega carja sta se odzvala oba vladarja in odgovorila, da sprejmeta razzsodbo carja v sporu za osvobodeno ozemlje. Seveda sta obe strani naglašali svoje stališče in s tem spor še ni spravljen s sveta. Pač pa je zelo verjetno, da iz spora ne nastane svetovna vojska ali kak hujši zapletljaj in je tudi zelo verjetno, da se bo tudi med zaveznikoma spor poravnal mirnim potom.

Mahmud Šefket paša — umorjen.

Turški veliki vezir in vojni minister Mahmud Šefket paša se je dne 11. t. m. peljal v spremstvu dveh častnikov v avtomobilu iz vojnega ministrstva na porto. Ko se je med potjo moral na voglu, kjer se je vsled tlakanja ceste nabralo veliko ljudi, ustaviti, je počilo več strelcev. Veliki vezir je bil smrtno zadet in je pol ure pozneje umrl. Tudi častnik Ibrahim beg je bil smrtno zadet, sluga velikega vezirja pa hudo ranjen.

Morilca so takoj prijeli. Ime mu je Zia. Pri zaslišanju je rekel, da je umoril velikega vezirja zato, da maščuje vojnega ministra Nazim pašo, ko ga je ustrelil Enver beg. Mahmud Šefket paša je bil zelo sposoben vodja turške države. Morilec Zia je ušel. Preiskave so dognale, da obstoji zoper mladoturško vlado zelo razširjena zarota, v katero so zapleteni tudi častniki in odlični staroturški državniki.

Politične vesti.

Državni zbor.

Nemške stranke v državnem zboru so se domenile, da čestita avstrijski parlament nemškemu cesarju Viljemu II. k 25letnici njegovega vladanja. Temu so nasprotovale slovanske stranke in socialni demokrati. Dr. Korošec je v imenu hrvatsko-slovenskega kluba izjavil, da klub ni za manifestacijo nemškemu cesarju. Če bi se kaj takega zgodilo, bi člani kluba spremljali izjavo s klici: »Hoch Habsburg!« (Živio Habsburžani!) Češki narodni socijalec Choc je rekel, da take manifestacije ni treba, saj se tudi ob jubileju Romanovov (ruske vladarske hiše) ni sklenila nobena izjava. Njegov klub bo manifestacijo za Viljema spremljal z ropotom in protesti. Konec vsega tega je bil, da je predsednik državnega zbora opustil misel na tako manifestacijo.

Pri drugem branju začasnega državnega proračuna je zelo ostro govoril slovenski poslanec dr. Vrstošek, ker vlada Jugoslovane zapostavlja.

Dobernig — utrujen?

V državnem zboru je dne 17. t. m. govoril celovški poslanec Dobernig. Nemško-nacionalni listi so njegov govor zelo povzdignili. V resnici pa ni povedal nič novega, nič posebnega, kakor to, da morda govori zadnjikrat v parlamentu. Govoril je o nemško-mažarski zvezi proti Jugoslovonom, toda ne več tako odločno in navdušeno kakor še pred kratkim. Pošiljal je pa v imenu nemških poslancev pozdrave iz Avstrije v prijateljsko Nemčijo z željo, da bi ji bil še dolgo ohranjen cesar Viljem II. Pritoževal se je, da vlada Slovencev podpira. (Kdo bi se ne smejal takim besedam! Uredn.) Priznal je, da je jugoslovansko vprašanje zelo važno, to je z drugimi besedami povedano: Tako kakor dosedaj postopajo z nami vlada in Nemci, se ne bo držalo dolgo in bo treba izpremembe. Toda izprememba se bo zgodila, je naglašal, po volji Nemcev, tako na Koroškem ne bi Nemci nikdar privolili, da bi se slovenski del ločil od Nemcev, seveda, ker bi Slovencev potem ne mogli več ponemčevati. Rekel je, da so na Koroškem take »razmere«, da je večina Slovencev zastopana po nemških poslancih (volilni red), celo enega rojenega Slovenca imajo v nemški narodni zvezi (renegata Lučovnika). Smešen pa je bil opomin Doberniga na Mažare, naj ne pozabijo, da so na Ogrskem razen Ogrov še drugi narodi. Kaj so v Avstriji, zlasti na Koroškem, sami Nemci? Razumemo! Dobernig bi rad, da bi Ogrci zadovoljili Hrvate, da bi bili Slovenci osamljeni in bi nas potem lažje udušili. Ni ravno neumen ta načrt, zato pa tudi nič manj zloben. Izumiti ga je mogel le slovenski renegat Dobernig. Toda iz te moke ne bo kruha! Zakaj ne, povemo pri drugi priložnosti.

Dnevne novice in dopisi.

Katoliški shod v Ljubljani. Le še dva meseca nas ločita do veličastnih priredb katoliškega shoda v Ljubljani. Treba se je sedaj hitro pripravljati po vseh naših župnijah, po vseh naših društvih. Bratje Hrvati se pripeljejo na katoliški shod v Ljubljani z velikim posebnim vlakom. Spremljali jih bodo njihovi škofje. Čehi pridejo tudi s posebnim vlakom; tudi Poljaki živahno agitirajo za udeležbo na katoliškem shodu. Posebno veličasten bo prizor na Kongresnem trgu, kjer bo zbrana pri sv. maši vsa množica in kjer se bode slovensko in hrvaško ljudstvo na čelu svojih škofov posvetilo Brezmadežni. Zato se pa dvignimo vsi, da bomo navzoči pri tem slovesnem, zgodovinskem trenutku! Po slovesni posvetitvi Brezmadežni bo mogoča manifestacija slovenskega in hrvaškega ljudstva za si volasega nam vladarja, ki letos praznuje 65letnico svojega vladanja. Sto let je letos, odkar smo prišli od Francozov nazaj pod avstrijskega orla, zato je trenutek najprimernejši, da damo duška stari slovenski zvestobi do avstrijskega prestola. Vsak naj se torej potruži, da bo vse to kar najbolj slovesno. Posebno prosimo, da pride kar največ narodnih noš! To mora biti obenem tudi prava, velika slavnost naših prekras-

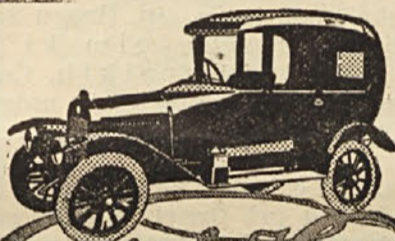
nih narodnih noš! Dva meseca imamo čas za podrobne priprave — če vsi v vsaki župniji store, kar jim je mogoče, bo o katoliškem shodu v Ljubljani svet govoril!

Šolske vesti. Za definitivne učitelje so imenovani podučitelji Jožef Grašer za Škocijan, Henrik Kury za Srednje Trušnje, F. Schwärzler za Možico, in za definitivne učiteljice podučiteljice Al. Gornik v Kotmarivasi, Ad. Privasnik v Kapli ob Dr., Jožefina Sinčnik v Št. Jakobu v Rožu in Uršula Wurzer v Kotmarivasi. Prestavljen je učitelj Adolf Sokol iz Št. Ulrika na Godinji na Strojno in mu je obenem poverjeno tam šolsko vodstvo. Kot suplentinji ste nastavljeni Eliza Bertram v Št. Tomažu pri Celovcu in Ernestina Tribuč v Porečah ob Vrbskem jezuru.

Sklep šolskega leta. Na gimnazijah, realkah in učiteljskih bodo sklenili letos šolsko leto v soboto, dne 5. julija.

Zatvoritev šole. Na ukaz zdravstvene oblasti so zaprli v Celovcu zavoljo škrlatice in difterije tri razrede na ljudski šoli.

Sprejem v Marijanišče. Sprejemni izpit za prvi razred c. kr. državne gimnazije v Celovcu se bo vršil od 7. do 8. julija od 9. do 12. ure predpoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Upisovanje bo od 6. do 7. julija od 9. do 12. ure dop. pri gimnazijskem ravnateljstvu. Učenci, ki bi radi bili sprejeti v Marijanišče, morajo najprej napraviti sprejemni izpit in se potem s prošnjo za sprejem in v spremstvu starišev ali varuhov predstaviti ravnateljstvu. Zeleti bi bilo, da bi vsi, ki želijo bitiv zavod sprejeti, napravili izpit v prvem terminu (julija). Dijaki iz višjih razredov naj vložijo prošnje ob koncu drugega semestra. Pri izpitu se bo izpraševalo iz nemščine: Analiza besed in stavka v navadno razširjenem stavku; iz računstva: štirje načini računanja. Pri sprejemu mora vsak učenec plačati pri gimnazijskem ravnateljstvu 9 K 20 vin.

Laurin & Klement

Novi 1913 modeli

Vzorne konstrukcije iz materijala brez napake z nedosegljivim funkcioniranjem

7/20 HP.	13/30 HP.	16/40 HP.
Nagli, odprti športni vozovi kupeji za zdravnike, andauleti in limusini	Hitri, odprti vozovi za potovanje, elegantni limusini, landauleti za vožnjo po mestih	Sesterosedelni sportni taktioni luksus landauleti in limusini, Pullmanovega sestava, z notranj. vodstv.

Tovarna v Mladi Boleslavi.
Filialke: Praga, Brno, Dunaj, Budimpešta.

Stavba kapele v Marijanišču. V celovškem Marijanišču bodo dne 30. junija tega leta začeli graditi kapelo; zgradba je proračunjena na 100.000 K. Prevzvišeni knez in škof, ki se za zgradbo prepotrebne kapele zelo zanimajo, so darovali v ta namen večjo vsoto. Vodstvo Marijanišča se povodom tega prepotrebne dela obrača na častito duhovščino in katoliško ljudstvo s prošnjo za radovoljne podpore, ki naj se pošiljajo na ravnateljstvo zavoda.

Osebna vest. Na slepiču je bil operiran v sanatoriju »Marija Pomagaj« v Celovcu č. g. dekanijski upravitelj in deželni poslanec Konrad Walcher. Operacija se je dobro posrečila.

Dopust za časa žetve. Dopusti za moštvo celovške garnizije se začnejo 29. junija in trajajo tri tedne. Na dopust za časa žetev gre 2500 mož. V svrhu stražne službe pri garniziji mora v Celovcu ostati za vsako kompanijo po 18 mož.

Od avtomobila povožen. Dne 15. junija je bil pri Spod. Goričici pri Celovcu od avtomobila Ožbeta Baldaufa iz Celovca povožen tri in pol leta star otrok Neže Jančko.

Avtomobilist pravi, da je vozil s predpisano hitrostjo in je avtomobil takoj ustavil, ko je zapazil, da hoče otrok pred avtomobilom preko ceste. Otrok je poškodovan na glavi in so ga prepeljali v deželno bolnišnico.

Samomor. Iz Glinj poročajo: Pred kakim dobrim tednom so našli blizu broda čez Dravo pri Borovljah ženski pas in ženske čevlje in poleg listek, na katerem poroča neka Mici A., da hoče v Dravo, ker jo njen »Pepi pretepa«. Na listku prosi svojega strica in teto, da se pogreba udeležita in da naj bi bila v Borovljah pokopana. V nedeljo, 15. t. m., so potegnili njeno truplo iz Drave. Nesrečnica je služila pri g. S. Riegerju v Borovljah.

Požar. Na Brdu pri Šmohorju je nastal ogenj v listnici posestnika Antona Oswald. Požar se je razširil in vpepelil pet hiš z gospodarskim poslopjem vred. Škoda znaša 40.000 do 50.000 K in je z zavarovalnino pokritih le kakih 20.000 K.

Za »Učiteljski dom« v Celovcu, ki ima namen podpirati revne slovenske koroške učiteljske, so darovali od 12. januarja 1913 do 15. junija 1913 sledeči gospodje in zavodi: Ivan Serajnik, župnik v Timenici, 2 K; prelat dr. Martin Ehrlich 5 K; Aichholzer, učitelj v Malošah, 2 K; Štefan Podboj, c. kr. profesor v Celovcu, 3 K; neimenovana posojilnica na Koroškem 30 K; slovensko omizje v Beljaku 10 K; Horvat, nadučitelj v Pontablju, 2 K. Razglednic, ki jih je društvo založilo, se je prodalo ta čas za 19 kron. Denarni zavodi letos razen neimenovane posojilnice niso ničesar prispevali, akoravno smo nekaterim poslali oklice in priložili položnice. Upamo, da letos popravijo to, ko se razmere zboljšajo. Drugače bi bili primorani, da v jeseni podpirancem znižamo letošnjo podporo. Prihodnost našega ljudstva je v dobri šoli in v dobrih slovenskih učiteljih! Prisrčna hvala omenjenim gospodom in zavodu. Drugi pa naj pomislijo, da »svoj dom gradimo se bore«. — Odbor.

Patent je dobil Fr. Ševčik, puškar v Ljubljani, na praktične topiče, ki se priporočajo zlasti zaradi varnosti. Skrajni čas bi bil, da se odpravijo starovrstni možnarji, vsled katerih se dogaja toliko nesreč, in se vpeljejo novi moderni topiči za slavnostno streljanje.

Drobne vesti. Pater Škrabec na Kostanjevici v Gorici, sloveč slovenski jezikoslovec, je imenovan konzistorialnim svetnikom. — Okrajni komisar v Postojni Pitamic je poklican v tiskovni urad ministrstva zunanjih del kot poročevalec za slovensko časopisje. — V Milanu na Laškem delavci štrajkajo. Med policijo in vojaštvom ter štrajkovci je prišlo večkrat do krvavih spopadov. — Po Bolgariji je v soboto, dne 14. t. m., razsajal močan potres. Potres so čutili po celi Bolgariji. Potres je več mest, kakor Tirnovo, Leskovec in več vasi popolnoma porušil. V Tirnovu se je zrušila gimnazija. Več učiteljev in učencev je pokopanih pod razvalinami. Kakih 300 ljudi se je ponesrečilo. — V Trstu je obolelo več ljudi na legarju. — Na Redlovem stanovanju so našli 15.000 kron gotovine. — Znanega večkratnega morilca in roparja Sternickeľna bodo obenem z njegovima pomagačema kraj meseca junija obesili v Frankobrodu. — Češki državni poslanec p. Tomaž Šilinger, voditelj moravskih krščansko-socialnih Čehov, je umrl dne 17. t. m. Zadel ga je kap. Bil je šele v 47. letu. Šilinger je bil ugleden poslanec in se je svoj čas v državnem zboru potegnil tudi za koroške Slovence. — Pri zrakoplovni tekmi v Aspernu se odlikujejo zlasti francoski voditelji letalnih strojev. Odlikoval se je tudi Tržačan Vidmar in Dunajčan Illner, ki je poletel 5100 metrov visoko. — Nemški cesar Viljem II. obhaja 25letnico svojega vladovanja. — V Trst prihaja letos toliko tujcev, da že primanjkuje zanje v hotelih sob in iščejo privatnih stanovanj.

Morilec na begu prijet. Nekega Ebnerja, ki je priznal, da je kriv nekega umora na Mostiču, je celovško deželno sodišče oddalo v opazovalnico za umobolne v Celovcu. Ebner je pa od tam pobegnil. Toda še predno so v zavodu izvedeli o njegovem begu, ga je neki orožnik na Mostiču prijel in zopet izročil roki pravice.

Vsenemški patriotizem. Celovški občinski svet je sklenil, postaviti v Celovcu miroljubnemu cesarju Francu Jožefu spomenik.

Podžupan, hud vsenemec po mišljenju, strojni nadkomisar c. kr. avstrijskih državnih železnic Oton Schneller, se je pri tozadevni seji edini in sicer načeloma kot vsenemec protivil spomeniku cesarja Franca Jožefa. V javni seji se je ta »patriot« odstranil, da mu ni bilo treba soglasovati, oziroma javno pokazati svoj vsenemški »patriotizem«. Da, da, med Slovenci so iskali veleizdajalce, nahajajo se pa čisto drugod.

Od avtomobila povožena. V ponedeljek, 17. t. m., je bila na Frajdenberški cesti pri Celovcu od avtomobila, na katerem sta sedela dva gospoda, povožena vrtnarica gradu Krastovic pri Št. Jurju. Zadobila je notranje poškodbe.

Gibanje katoliških kmetov med Nemci. V Labudski dolini je v nedeljo, 15. t. mes., romalo v Št. Andraž okrog 800 nemških kmetov, kjer so imeli v Loreto-cerkvi božjo službo. Po božji službi so imeli zunaj na dvorišču pod milim nebom shod, na katerem je govoril posestnik Rajmund Tačl o ljubezni do cesarja in svetega očeta. Zborovalce, katerih je bilo bojda kakih 600, je pozival, da očistijo svoje hiše nasprotnih listov, ki so strup za katoliško prepričanje.

Grdobija »Freie Stimmen«. Lutrovske »Fr. Stimmen« so objavile insert za navodilo za ločitev katoliških zakonskih. Tako se zastruplja ljudstvo po takih časopisih.

Tujke v nemščini. Že več let se Nemci trudijo, da bi iztrebili iz nemščine tuje besede. To delo se nam zdi opravičeno in — recimo tudi hvalevredno. Te dni zopet kliče v boj proti tujkam v »Tagespošti« neki dr. Robert Nagel. Prav tako! Morebiti se temu gospodu posreči, ponemčiti tudi naslov državnega urada v Celovcu, kateri ima ta-le napis: »Local-Commission für agrarische Operationen«. Celovski Nemci še niso našli dosedaj za ta urad nemškega napisa. Gotovo bodo hvaležni, ako jim kdo v tej zadevi pomaga.

Razredna loterija. Skoro so končane priprave za uvedbo razredne loterije, katera je bila nedavno sankcionirana in se bo prvo žrebanje vršilo že v mesecu novembru tega leta. Prva loterija v novembru sestoji iz 100.000 srečk s 50.000 dobitki, je razdeljena v pet razredov in prosta vsakega davka ali odbitka. V vsakem prvih štirih razredov bo izžrebano 2500 dobitkov, medtem ko bo v petem, to je v glavnem razredu izžrebanih ostalih 40.000 dobitkov. Od vseh vplačil je namenjenih 75 odstotkov za dobitke, to je 14.250.000 K, in sicer 347.000 K v prvem razredu, 488.000 K v drugem razredu, 679.200 v tretjem razredu, 860.000 v četrtem razredu in 11.875.200 kron v petem razredu. Glavni dobitki prvih štirih razredov znašajo 60.000 K, 70.000 K, 80.000 K in 100.000 K. Oni petega razreda pa od 300.000 do 50.000 K. Razen tega je dodan petemu razredu še en dobiček v znesku 700.000 K, kateri pripade oni srečki, katera je zadnja dobila najmanj 2000 K. Tu odločuje žreb, kateremu izmed najvišjih dobitkov (med 2000 in 300.000 K) izžrebanih v petem razredu ima pripasti ta dopolnilni dobiček. Najmanjši dobitki znašajo v vseh razredih 80, 120, 160 in 200 K. Vsak razred šteje 100.000 srečk, opremljenih s tekočimi številkami od 1 do 100.000. V vseh razredih se bo izdajalo: cele, četrтинke in osminke srečk. Njih cena je za vsako žrebanje 40 K, oziroma 10 in 5 K. Cene so veljavne za drugi, tretji, četrti in peti razred, v kolikor more kupec dokazati, da je kot posestnik srečke prejšnjega razreda tudi sodeloval v prejšnjem razredu. Kdor hoče kupiti srečko po žrebanju prvega razreda, mora doplačati vse one zneske, katere odpadajo na prejšnje razrede. Srečke, izžrebane v onem prvih štirih razredov, ne sodelujejo pri igri v petem razredu. Dobitki se bodo izplačevali, kakor že navedeno, brez vsakega davka ali odbitka; če dobiček presega 2000 K, pri glavnem ravnateljstvu državnih loterij, ako pa ne dosega 2000 K, pri uradu, kateri je naveden na srečki.

Celovec. Poroča se nam: V ponedeljek, dne 9. t. m., sem oddal v Celovcu ob tri četrti na 8 zjutraj dopisnico, naslovljeno na neko stranko na Žihpoljah. Stranka pa jo je prejela šele v četrtek, dne 12. junija, popoldne ob treh. Torej iz Celovca potrebuje pisimo skoraj 4 dni na Žihpolje. Z dopisnico sem imel tudi nekaj važnega sporočiti, kar bi se imelo zgoditi najkasneje v četrtek popoldne, in dopisnico prejme stranka šele

popoldne. Kateri poštni urad, ali celovski ali žihpoljski, je temu vzrok in kateremu mrzi slovenski naslov na dopisnici, mi ni znano. Res razmere, značilne za Koroško! Mimogrede še omenim, da se včas izroči »Mir« na Žihpoljah nekaterim naročnikom šele v ponedeljek, medtem ko ga imajo drugi že v soboto popoldne.

Z dežele. »Freie Stimmen« so kar poplavile slovensko Koroško. V vsako gostilno pošiljajo dannadan ta list. Rodoljubi, pošljite ga nazaj, da ne boste imeli sitnosti. In kako bahasto utemeljujejo svojo judovsko usiljivost: da bodo tujci-letoviščarji, ki pridejo iz vseh krajev sveta na Koroško, povsod videli le nemški list in tisk.

Gorenče. Našemu vrlemu gostilničarju Francu Omeku je bilo poslanih že kakih 6 do 7 števil »Freie Stimmen«. Kdo neki je tisti veliki dobitnik, ki jih plačuje? Napis se glasi: Herrn Franz Muck — morda je bil kdo opozorjen na naš kraj zaradi tega, ker so darovali nekateri tukajšnji kmetje približno 40 kron za nemški »Schulverein«.

Spodnji Rož. (Ropotec doli, uto proč.) Čitajoč dopis iz Podljubelja v 24. številki »Mira«, sem se spomnil na neki »štikelc«, ki je podljubeljskemu do pičice podoben in katerega naj tukaj objavim, da se smešnost »delovanja« nemčurjskih junakov še bolj jasno pokaže. Bilo je pred par leti, ko sem šel v družbi nekega kmeta iz Borovelj. Mož je bil zelo dobre volje, čeprav je izgubil pravdo. Razlagal mi je, da se je zameril pri neki volitvi nemčurjem v Svetinvasi in da razlijejo nad njim svojo jezico, so ga šli tožiti zaradi neke, 6 m² obsegajoče ute, češ, da imajo oni na prostoru, kjer stoji uta, pašno pravico. Sodnik je razsodil v prid nemčurjem, in uta je morala proč. Ravno taka usoda pa čaka prav gotovo tudi podljubeljski ropotec.

Velika je nemška moč, ropotec doli, uto proč!

Brnca. Samonemškega napisa žendarmerijska postaja na Sp. Bregu še sedaj ni nadomestila s prvotnim, ki je bil v obeh deželnih jezikih. Če se ne zgodi to v kratkem, bomo malo natančneje posvetili v to afero in bomo napeli druge strune.

Brnca. (Ne zaničujmo se samil!) Na Ločilu pri Brnci je neki gostilničar izpremenil svojo dvojezično firmo v samonemško tablo in to baje nekim kvartopircem na ljubo, ki so prihrumeli nekoč iz Beljaka in mu rekli, naj tisti »bindišarski« napis kar odstrani, če hoče, da bo kaj prodal. To je zadostovalo. Pridite pogledat! Ali ni škandal, da pustimo tako pometati s seboj? Če bi imeli le trohico ponosa v svojih prsah, bi si ne pustili ukazovati od takih fantalinov. In pridivja par srboritih nemških paglavcev pa se repenči, kot bi bilo vse njihovo. Ko pa se je tega krčmarja vprašalo, če na Slovence pa nič ne misli, je, ta malomarno zamahnil z roko in dejal: »Ah, Slovenci bodo že vseeno prišli, če imam prav samonemški napis!«

Velikovec. (Nesramnost nemške »frajlice«.) Fotograf je razstavil v izloženem oknu fotografije društvene zastave z udeleženci. Ko je to videla neka »frajlica« na trgu, se je tako razjezila, da ni mogla držati svojega »nemškega« jezika in izustila nemškutarski kulturi primerne besede? »Pfu, die Windischen sind auch schon da!« (Fej, bindišarji so tudi že tu!) Obenem pa je vabila slovenske kmete v gostilno. Tako torej »frajlica« J. P., vi se nad slovenskimi slikami zgražate; kaj pa reče na take vaše besede tisti mladi Hrvat? Saj že veste, kateri. Zakaj pa v tem slučaju niste izbrali Nemca?

Velikovec. (Prememba posesti.) Znano Kollorosovo pivovarno in gostilno v našem mestu je kupila Gössova pivovarna v Gradcu. Baje tudi že g. Nagele svojo pivovarno ponuja grofa Thurnovi pivovarni v Sorgendorfu.

Brnca. (Uprizoritev »Desetega brata« na prostem.) Kakor čujemo, uprizore brnški igralci v kratkem »Desetega brata«, in sicer popolnoma na prostem. Uprizoritev bo vodil g. V. Bratina od slov. deželnega gledališča v Ljubljani in bo to prva taka prireditev na Slovenskem.

Žihpolje. (»Vesten« tat.) Kočarici Apoloniji Motrič na Ročici je v njeni odsotnosti ukradel nekdo na podstrešju deset kil

prekajenega mesa ter ga zavil v predpasnik, ki je ležal v bližini. Drugo noč je tat nalahko odprl okno v spalnici Apolonije in vrغل v sobo štiri kile ukradenega mesa, zavitega v predpasnik.

Sovče. (Kaj dela žganje?) Janez Švaj, kateri je bil, kakor smo zadnjič poročali, dne 7. t. m. zaboden pri pretepu, je dne 12. t. m. v beljaški bolnišnici umrl. Če bi ne bilo žganja in pijanosti, bi 26letni mladenič še dvakrat tako dolgo lahko živel.

Pozor!

30 — 50 kron ceneje kakor v vsaki tovarni ali zalogi kupite pri meni izvrstno kolo ali šivalni stroj. Popravila in pnevmatike po nizki ceni.

Matija Planko, Celovec, Šolska ulica št. 5-6-7.

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Prireditve.

Romarski vlak na Sv. Višarje.

V nedeljo, dne 6. julija gre posebni romarski vlak za Korošce in Štajerce iz Spodnjega Dravberga na Sv. Višarje.

Vozni red dne 6. julija:

Spodnji Dravberg ob 9. uri 51 minut. — Cena 8 K. (Cene tja in nazaj.)

Guštajn ob 10. uri 5 minut. Cena 7 K 50 vin.

Prevalje ob 10. uri 14 minut. Cena 7 K.

Pliberk ob 10. uri 41 minut. Cena 6 K.

Žabnice ob 2. uri 23 minut.

Nazaj dne 7. julija:

Žabnice ob 11. uri 51 minut.

V Beljak ob 1. uri 2 minuti.

Iz Beljaka ob 1. uri 22 minut.

Pliberk ob 3. uri 9 minut.

Prevalje ob 3. uri 29 minut.

Guštajn ob 3. uri 39 minut.

Spodnji Dravberg ob 3. uri 52 minut.

Do 29. junija se morajo vsi priglasiti in denar poslati na »Slov. krščansko-socialno zvezo« v Celovcu. — 300 udeležencev je predpisanih.

Društvena naznanila.

Dobrlavas. Prihodnjo nedeljo, dne 6. malega srpana, priredi dekliški odsek izobraževalnega društva svoj V. mesečni sestanek, na katerega so vabljeni vse ženske in dekleta, četudi niso društvene članice. Spored: 1. Deklamacija, 2. Govor. 3. Igra: »Čašica kave«. Vstopnina prosta.

Sv. Tomaž. Dne 29. junija, na praznik sv. Petra in Pavla, popoldan ob 4. uri naredi društvo »Edinost« društven shod v Rogarji vasi v gostilni pri »Kropfu«. Govornik pride iz Celovca. Po zborovanju se uprizori ganljiva igra »Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava«, v treh dejanjih. Vmes je petje in deklamacije.

Steckenpferd-
Miljnomlečnato milo

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Cerkvene vesti.

Sodaliteta presv. Srca Jezusovega za dekanije Beljak, Šmohor in Trbiž ima sestanek v sredo, dne 25. t. m., popoldne v župnišču v Žabnicah.

Slovensko katehetsko društvo za Koroško prijazno vabi na sestanek, ki se bo vršil v sredo, dne 25. t. m., v Bistrici v Rožu. Ob 1. uri popoldne bo praktični nastop v ondodni šoli (č. g. Mörtl), nato pa razgovor o katehezi in katehetskih zadevah v gostilni pri Kramarju.

Redni letni občni zbor Hranilnega in posojilnega društva v Celovcu

se je preložil od dne 12. na 26. t. m.

ter se vrši tega dne ob 10. uri popoldnem v prostorih posojilnice Pavličeve ulice št. 7 v Celovcu z napovedanim dnevnim redom.

Odbor.

Izredna državna dobrodelna loterija. C. kr. generalno ravnateljstvo državnih loterij priredi izredno loterijo za skupne vojaške dobrodelne namene, katere žrebanje se vrši 3. julija 1913. Igralni načrt je zelo bogato opremljen in izkazuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 K, med temi glavni dobitki 200.000 K, 50.000 K, 30.000 K in 20.000 K i. t. d. Upanje na dobiček je torej zelo veliko. Srečke po 4 K se dobivajo po tobačnih trafikah, loterijskih kolekturah, menjalnicah, pri davčnih uradih, poštah, železniških uradih i. t. d.

Bencinmotor 2 HP, še v dobrem stanu, proda **Jožef Obriletan, mizar, Wolfsberg, Koroško.**

Loterijske številke.

Brno, 11. junija: 10 78 68 57 39
Gradec, 11. junija: 45 12 16 10 7
Linc, 14. junija: 86 31 89 39 36

Tržne cene v Celovcu

12. junija 1913 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	21	72	23	—	12	85
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	21	12	23	—	7	78
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	32	16	20	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	60	—	—	3	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	9	—	10	60	—	—
„ kisló	7	—	9	—	—	—
Slama	3	60	4	60	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	80	3	40	—	—
Sur. maslo (putar), 1 „	2	60	4	—	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30	—	—
„ sur. 1 „	2	—	2	20	—	—
Svinjska mast 1 „	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	13	—	18	—	—
Piščeta, 1 par	2	80	3	60	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	60	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	3	20	—	—

Zivina	Počrez	100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
	od	do	od	do	od	do	
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—
Voll, pitani	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	370	500	—	—	18	10	—
Junci	260	310	—	—	9	5	—
Krave	266	520	70	76	—	50	28
Telice	300	—	—	—	—	2	2
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	16	50	—	—	—	310	260
Ovce	—	—	—	—	—	—	—
Koze	—	—	—	—	—	—	—

Lepo posestvo

v Zg. Medgorjah, zidano in čedno, 25 oralov sveta, od tega 13 oralov gozda, se zavoljo krajevnih razmer **takoj proda** z vsem inventarjem za zmerno ceno. Več pove: župnijski urad v Medgorjah, pošta Žrelec pri Celovcu.

VINO Vipavsko belo, Istrski teran, Opolo, Tirolec, rdeč, sladka vina, Muškato, Refoško, krvna vina. Prodaja na debelo in na drobno.
IVAN HOCHMÜLLER, Beljak, Peraustr. 1.

Hranilnica in posojilnica v Pliberku
ima svoj

redni občni zbor

v torek, dne 24. junija 1913, ob 1. uri popoldne v svojih uradnih prostorih v »Narodnem domu« v Pliberku.

□□□

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1912.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

načelstvo.

NOVO!

Priporoča svoje patentirane

topiče

za svečano streljanje.
S tem topičem se odda v eni minuti 10 do 12 strelou. Konstrukcija je tako izorstna, da je pri streljanju osaka nevarnost izključena.

Pok je silno močan ter je prikladen tudi za naznanjanje požara.

Pojasnilo in cenike na zahtevo zastoj.

Fr. Ševčik,

puškar v LJUBLJANI.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA, PODRUŽNICA CELOVEC.
Centrala v LJUBLJANI; podružnice v SPLITU, TRSTU, SARAJEVU, GORICI in CELJU.

I. avstrijska državna razredna loterija.

Kot znano iz časopisov, je bil pred par dnevi sankcioniran zakon o ustanovitvi avstr. drž. razredne loterije, dočim se bode ustavila polagoma sedanja takozvana mala loterija.

Vsako leto bodeeta prirejeni 2 razredni loteriji, obsegajoči vsaka 100.000 srečk, izmed katerih se mora izžrebat 50.000 srečk, tako da je izžrebana vsaka druga srečka z dobitkom. Cela srečka bode stala K 200.—, plačljivih v 5 tih obrokih (razredih) à K 40.—, poleg tega pa se bodo izdale tudi četrtinke (à K 50.—) in osminke (à K 25.—).

Prvo žrebanje se vrši že 1. novembra 1913.

V prvem razredu je največji dobiček K 60.000.—, v drugem K 70.000.—, v tretjem K 80.000.—, v četrtem K 100.000.—, v petem K 300.000.— in posebna premija K 700.000.—, skupno torej K 1.000.000.—.

Poleg teh glavnih dobitkov je pa določeno tudi mnogo drugih velikih dobitkov à K 50.000.—, K 60.000.—, K 100.000.—, K 200.000.—.

Z ozirom na to, da je edina pri nas dovoljena razredna loterija in ta pod izredno ugodnimi pogoji (vsaka druga srečka mora biti izžrebana), je umevno, da je že sedaj zanimanje za te srečke zelo veliko.

Zlasti je priporočljivo, da se združi več oseb, ki si nakupijo večje število srečk, tako da vsak član družbe sodeluje pri večjem številu srečk.

Da zamoremo vposlati vsakemu p. t. interesentu pravočasno odnose prospekte, dati pojasnila i. t. d., prosimo že sedaj, izpolniti predloženi izrezek in ga poslati na naš naslov. Ta priglasnica je za vsakega brezobvezna in se torej tudi lahko prekliče oziroma spremeni.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA, PODRUŽNICA CELOVEC.

Priglasnica.

Podpisani bi kupil:

....kom. srečk I. avstrijske državne razredne loterije

à K 200.— (cele)

„ „ 50.— (četrtinke)

„ „ 25.— (osminke)

ter prosi za prospekt in druge tiskovine.

Ime in naslov (čitljivo):

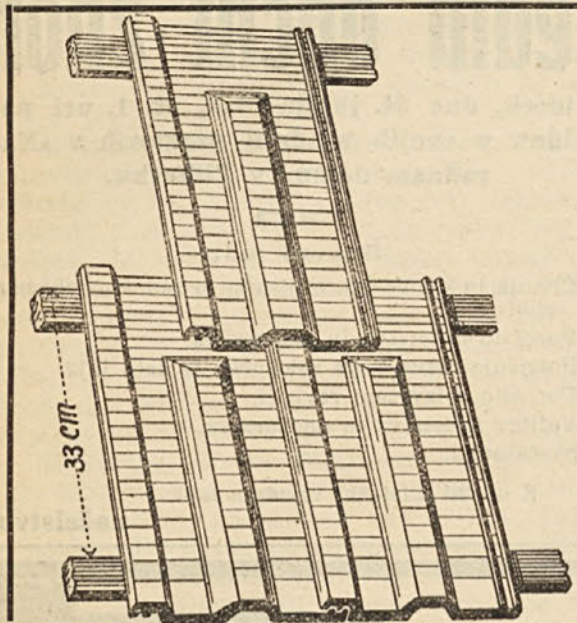
.....

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

❖ s poševno obrezo in priveznim nastavkom ❖

Brez odprtín navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

: Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti. :

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se sprejmejo.

Posestvo naprodaj

takoj, po zmerni ceni, v bližini Vrbskega jezera, zemljišče obsega 20 oralov, ima lepe njive in gozd. Pri novozidani hiši je sadni vrt, hlev za sedem glav živine, hišni mlin. Več pove lastnica **Helena Leskovnik**, p. d. **Kögl** na Planini (Alpe) nad Majernikom, p. **Vetrinj** pri Celovcu.

Razglas.

A 98/13
34

C. kr. okr. sodišče Doberlaves kot zapuščinska oblast po ranjem Georg Zanker, bivšem posestniku, gostilničarju in mesarju v Doberlavesi **Georg Zanker** proda na prostovoljni dražbi na prošnjo zastopnika dedičev naslednje premoženje kot: gostilniška oprava, hišna oprava, kmetijsko orodje; živino: 7 krav in telic, 1 jarem juncev, 29 kocejev in plemenskih svinj itd. Dražba se vrši

dne 24. junija 1913 ob 9. uri dopoldne

pričenši na licu Pusserjevega posestva v Doberlavesi.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejemajo.

Premičnine največ ponujajočemu se odajo proti takojšnjemu plačilu v gotovini in odpravi.

Pogoji so v pogled pri sodniji.

Doberlaves, dne 17. junija 1913.

Higersperger m. p.

! 500 kron !

Vam plačam, če moj uničevalec korenin „Riamazilo“

ne odstrani brez bolečin Vaših kurjih oces, bradavic, trde kože v 3 dneh. Cena lončku z jamčujočim pišmom 1 K. **Kemeny, Košice** (Kaschau), I. poštni predal (12/829) Ogrsko.

Vabilo

na

redni letni občni zbor hranilnice in posojilnice v Sinčivesi

ki se vrši

v nedeljo 29. junija t. l. ob 3. uri pop.
v združni hiši v Dobrlivasi.

—□—

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in rač. pregledovalcev in čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Odobrenje rač. zaključka za l. 1912.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev odbora.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ob omenjeni uri ne bilo navzočih desetina vseh članov (70), se vrši občni zbor pol ure pozneje ob vsakem številu članov.

K mnogobrojni udeležbi vabi

odbor.

CEFIRE
1913

Ne smete pozabiti,
da dobro in pristnobaravno blago
vsakdo direktno

KANAFASE
1913

pri izdelovatelju najbolje in poceni kupi.

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe, damaste, batiste, svilo, atlase, blago za dame in gospe, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano krščansko trgovko

JAROSLAV MAREK ročna tkalnica
št. 39
v Bistrem pri Novem mestu ob Met. Češko.

Vzorci se pošiljajo zastonj in poštne prosto.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov cefira, delena, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 kron, prve vrste za 20 kron, najfinjše vrste za 25 kron franko po povzetju. — Od ostankov se vzorec ne pošiljajo. — Srajce za gospe iz cefira in oksforda 1 komad po K 1'80, 2'20, 2'60, 3'—, 4'— in 4'50. — Odjemalcem najmanj 6 srajce pošljem poštne prosto. — Pri naročilih za došča navedba širine vratu. — Dopisuje se slovensko. — V enem letu nad 300 priznanic od Slovencev.

Hranilnica in posojilnica v Velikovcu

ima svoj

redni občni zbor

v sredo, 25. junija 1913 ob 1. uri pop.
v „Narodnem Domu“ v Velikovcu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo tajnika.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1912.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Prememba pravil.
6. Volitev novega odbora.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepčen pri vsakem številu udeležencev.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

Izredna c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija

ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti
625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron

Žrebanje se vrši javno na Dunaju dne 3. julija 1913.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vorderer Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov
(oddelek za državne loterije).

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fondii okroglo K 1.000.000.—

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 3/4 %

od dneva vloge
do dneva vzlija.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradežu.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

proti 30 dnevni
odpovedi po **5 %**

proti 60 dnevni
odpovedi po **5 1/2 %**